

Dessutom bör, så vidt sig göra låter, ett lämpligt jordland af minst tre quadratrefvar odlad eller odlingsbar jord, beläget i närheten af lärarens bostad, ställas till skollärares disposition, dels till brukning för eget behof af jordfrukter, dels för att lemna tillfälle till undervisning i trädplantering och trädgårds-skötsel.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 27 Januari 1874.

C. E. Hjelm.

En sättningsreglement för folkskolelärares i riket som i folkskolestadgan föreskrives, att folkskolare inte blott skola intas utan även undervisa i trädgårds-skötsel. För att förbättra läroplanens utgå och väcka handlingskraft för staten såväl som äskliga hushållningskunskaper inom landet är det redan kunna på ett och annat ställe blott väcka skolungarnas uppmärksamhet på blomster-trädgårdsodlingen och parkträdskötseln genom skollärares medveten lagit till steg följande.

N:o 58.

All sådana förslag i detta ärende måtte blifva till afslutning för högre ämbetsmän, och att skolungarnas allmänna bildning och utveckling till kan man sluta af föreskriften i folkskolestadgan § 2 mom. 5. Detta moment är

Af Herr Per Nilsson från Christianstads län: Angående upphörande af den för viner, arrak, cognac och rhum beviljade nederlagsrätt m. m.

Vid sistlidne riksdag väcktes förslag om en genomgripande förändring i nu gällande bränvinslagstiftning, hvilket förslag tillvann sig välförtjent uppmärksamhet och ett icke obetydligt understöd inom Representationen. Förslaget föll emellertid.

Bland annat som sagda förslag innehöll, berördes äfven deri det företräde, som inrymts den utländska spritproducenten framför den inhemska, i fråga om den nederlagsrätt af spirituosa, hvilken är den förre medgifven. Denna fråga torde åter örtjena dragas under Riksdagens pröfning, då det icke kan vara förenligt med en sund statsekonomi, att den utländska producenten af spirituosa beredes fördelar på en inhemska närings bekostnad.

Enskvar har sig bekant, huru som den svenska sprittillverkaren är ställd under en mycket tryckande kontroll, tyngd af en hög beskattning och i afseende på utförandet af sin handtering inskränkt till en viss tidrymd af året. Han måste

betala bränvinsskatten i förskott, har icke rätt att lägga sin vara på nederlag och får icke heller räkna sig undermåll eller afdunstning till godo, medan den utländska tillverkaren och importören af spirituosa hit få införa arrak, cognac, rhum och viner när han behagar, lägga det importerade på nederlag, med rättighet att der hafva det liggande i fem år, utan att behöfva betala tull, hvarigenom utländingen lemnas en femårig räntefri kredit på den skatt, som af den inhemska spritproducenten uttages till och med i förskott. Men ej nog härmed. Derutöfver har utländingen tillförsäkrats en annan fördel, nemligen den, att han för afdunstning får beräkna tre procents afdrag å den tull, som han för sin på nederlag liggande vara vid dess uttagning i mån af behof till staten erlägger.

Om de fördelar lagstiftningen sålunda gifvit utländingen betingades af konsumtionen utaf spirituösa drycker inom landet, kunde för en sådan olikhet i lagstiftningen mellan den utländska och inhemska producenten af spirituosa något giltigt skäl åberopas. Men ett sådant skäl finnes icke, ty tager man hänsyn just till förbrukningen af spirituosa inom vårt land, faller det orättvisa och obilliga uti frågavarande lagstiftning än mer i ögonen.

Den förnämsta konsumenten af inhemskt bränvin, hvilket, då lagstiftningen lagt hinder i vägen för all utförsel deraf, måste inom landet förbrukas, utgöres af det stora flertalet af folket, de mindre bemedlade klasserna samt arbetarne, öfver hvilka, för så vidt det angår deras rätt att få sig en sup eller förse sig med sitt behof af spirituosa, der de kunna köpa det billigast, staten och komunen tagit sig ett oberättigadt förmynderskap och underkastat dem en obillig beskattning.

Icke nog med den skatt bränvinstillverkaren betalar och som bränvinskonsumenten ytterst får vidkännas, drabbas den mindre bemedlade och fattige äfven af den beskattning, som utgår till kommunerna i form af minuthandels- och utskänkningsavgifter, men dertill kommer att bränvinsförsäljningen på senaste tiden nästan öfver allt inom landet öfvergått i händerna på bränvinsutskänkningsbolag, hvilka gjort bränvinshandeln till ett monopol för sig och, genom det höga pris de allmänt hålla å varan, än ytterligare beskatta bränvinskonsumenten med minst en riksdaler per kanna utöfver hvad han får vidkännas i utgift till staten.

Konsumenten af vin och utländska spirituosa utgöres deremot af de mera bildade och bemedlade klasserna samt de rika. Med hänseende till dem utöfvar staten icke allenast icke samma förmynderskap som då det gäller de förenämnda klasserna, utan lagstiftaren har äfven fritagit de mera bemedlade och rika från en beskattning, som han icke dragit i betänkande att pålägga den fattiga befolkningen. Den rike kan dricka sitt vin hur han behagar och köpa det hvar han får det billigast, utan att behöfva vidkännas någon annan afgift än den i sanning ringa tullen af 44 öre pr kanna, fastän varan är mångdubbel dyrare än bränvinet, å hvilken tullimportören eller försäljaren af sådan spirituosa dessutom medgifvits fem års räntefri kredit.

Då man vet, att portvin och sherry innehålla 25 procent alkohol samt det inhemska bränvin, som inom landet förbrukas, 46 procent alkohol, behöfver man blott förtära 2 glas af nämnda vinslag för att hafva intagit samma dosis alkohol som ett glas bränvin innehåller. Med lika stor lätthet kan således den, som förtär vin, berusa sig, som arbetaren, hvilken förtär bränvin, men staten har dock ställt dem båda under en olika lagstiftning och en olika beskattning, i det att den beredd den förre alla lättnader att få sitt behof af spirituösa drycker billigt fylldt, under det att den uppställt alla upptänkliga hinder för den senare att få sitt behof af bränvin fylldt, på samma gång som staten på allt sätt nedtryckt den inhemska tillverkaren och försäljaren af denna vara, medan den gifvit den utländska producenten af spirituosa-importören och försäljaren deraf alla möjliga lättnader.

Då någon genomgripande förändring af bränvinslagstiftningen icke heller torde vara att motse under denna riksdag, borde åtminstone den ändring deri, som här blifvit antydd, kunna vidtagas i fråga om nederlagsrätten för utländsk spirituosa, att denna, på sätt här nedan föreslås, borttages, så att i detta hänseende den utländska producenten af spirituosa icke lemnas större fördelar än den inhemska producenten. För sådant ändamål vågar jag föreslå,

att all nederlagsrätt för viner, arrak, cognac, och rhum må upphöra från och med den 1 Maj detta år, samt att de på nederlag liggande varor af dessa slag, skola vara förtullade senast inom en månad derefter, äfvensom att allt afdrag å tullen för sagda varor må upphöra och tullen hädanefter utgå efter den styrka, varan vid uppmätningen och förtullningen innehar.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 26 Januari 1874.

Per Nilsson,

från Christianstads län.